

## **Załącznik VI**

### **Lista wydatków kwalifikowalnych w poszczególnych działaniach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013**

## **Oś Priorytetowa 1 Rozwój infrastruktury technicznej**

### **Działanie 1.1. Infrastruktura drogowa**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013:

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej,

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji, w tym zakup inteligentnego systemu transportowego,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

#### **3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

- 4) **inne wydatki**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność wydatków objętych pomocą publiczną**

W działaniu nie przewiduje się wspierania projektów objętych pomocą publiczną.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki na zakup (w tym leasing) sprzętu służącego do bieżącego utrzymania dróg.

Wydatki związane z realizacją projektów polegających jedynie na budowie towarzyszącej infrastruktury drogowej wymienionej w Uszczegółowieniu RPO WKP.

Wydatki na drogi gminne dojazdowe do gruntów rolnych, wydzielanych w ramach projektów scaleniowych.

## **Oś Priorytetowa 1 Rozwój infrastruktury technicznej**

### **Działanie 1.2. Infrastruktura transportu publicznego**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej,

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej, do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozzerwalnie związanych z funkcjonowaniem

- inwestycji, w szczególności zakup lub modernizację szyn tramwajowych, kolejowych, przystanków stacji i węzłów przesiadkowych,
- wydatki na nabycie nowych autobusów na paliwo ekologiczne spełniających normy unijne,
  - zakup systemów zarządzania ruchem drogowym, zakup inteligentnych systemów transportowych,
  - wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych ściśle związanych z projektem, w szczególności oprogramowania,
  - wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
  - wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
  - wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
  - wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.
- 3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**
- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
  - wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
  - wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

4) **inne wydatki**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

#### **Kwalifikowalność wydatków objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym beneficjentom projektów kluczowych.

#### **Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

#### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Zakup nowych bądź używanych środków transportu za wyjątkiem zakupu nowych autobusów na paliwo ekologiczne spełniających normy unijne.

## **Oś Priorytetowa 1 Rozwój infrastruktury technicznej**

### **Działanie 1.3. Infrastruktura kolejowa**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji, w szczególności zakup i modernizacja szyn kolejowych, przystanków, stacji i węzłów przesiadkowych,
- wydatki na nabycie nowego taboru kolejowego (regionalny transport kolejowy),
- wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych ściśle związanych z projektem, w szczególności oprogramowania,
- zakup inteligentnych systemów transportowych,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- 
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność wydatków objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym wskazanym beneficjentom projektów kluczowych.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Zakup używanych środków transportu.

## **Oś Priorytetowa 1 Rozwój infrastruktury technicznej**

### **Działanie 1.4. Infrastruktura transportu lotniczego**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej,

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych).
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji, w szczególności zakup środków transportu związanych z obsługą działalności lotniskowej, niezbędnych do realizacji projektu,
- wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych ściśle związanych z projektem, w szczególności oprogramowania,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- ,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

#### **3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,

- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność wydatków objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym wskazanym beneficjentom projektów kluczowych.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego, jak również krajowego w tym zakresie.

Zakup używanych środków transportu.

## **Oś Priorytetowa 2 Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska**

### **Działanie 2.1. Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- budowa infrastruktury teletechnicznej,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),

- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- „wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W działaniu nie przewiduje się wspierania projektów objętych pomocą publiczną.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Podłączenie do sieci kanalizacyjnych lub wodociągowych indywidualnych użytkowników; np: w przypadku budowy kanalizacji sanitarnej niekwalifikowany jest koszt przyłącza od studzienki do budynku; w przypadku sieci wodociągowej niekwalifikowany jest koszt podłączenia od głównego kolektora do budynku.

## **Oś Priorytetowa 2 Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska**

### **Działanie 2.2. Gospodarka odpadami**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,



- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- zakup środków transportu na cele transportu odpadów,
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytycznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji

### **3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

### **4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

#### **Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 2.2

#### **Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

#### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,

- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 2 Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska**

### **Działanie 2.3. Rozwój infrastruktury w zakresie ochrony powietrza**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych)
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytocznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 2.3

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Projektów realizowane w budynkach mieszkalnych (podłączanie indywidualnych użytkowników do sieci ciepłych), likwidacja przestarzałych kotłowni węglowych u indywidualnych użytkowników.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 2 Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska**

### **Działanie 2.4. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,

- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytocznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji - wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 2.4.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Rodzaje projektów realizowane w budynkach mieszkalnych (podłączanie indywidualnych użytkowników do sieci ciepłych), likwidacja przestarzałych kotłowni węglowych u indywidualnych użytkowników.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 2 Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska**

### **Działanie 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa powodziowego i przeciwpowodziowego i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej,

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytycznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji, - zakup specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii np. samochody ratownictwa chemicznego, ratownictwa ekologicznego, samochody ratowniczo-gaśnicze, pompy, łodzie, nośniki kontenerów z innym sprzętem specjalistycznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,

- 
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W działaniu nie przewiduje się wspierania projektów objętych pomocą publiczną.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki związane z wykwaterowywaniem osób zamieszkałych na watach przeciwpowodziowych.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 2 Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska**

### **Działanie 2.6. Ochrona i promocja zasobów przyrodniczych**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej,
- przygotowanie planów ochrony przyrody/planów zadań ochronnych,

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,

- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- przygotowanie i druk materiałów edukacyjnych,
- koszt organizacji imprez edukacyjnych związanych z dziedziną ochrony i promocji zasobów przyrodniczych,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu ,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne prace związane z realizacją projektu, w tym:**

- hodowla i uprawa zwierząt/roślin przewidzianych do restytucji, reintrodukcji lub ochrony ex situ oraz in-situ, w tym koszty transportu i składowania,
- koszty zabiegów agrotechnicznych i leśnych (koszenie, karczowanie, wycinanie, dosiewanie, dosadzanie, plantacja).

**5) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W działaniu nie przewiduje się wspierania projektów objętych pomocą publiczną.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki poniesione na zakup sprzętu i wyposażenia nie stanowiących środków trwałych w myśl ustawy o rachunkowości.

## **Oś Priorytetowa 3 Rozwój infrastruktury społecznej**

### **Działanie 3.1. Rozwój infrastruktury edukacyjnej**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu.,
- rozbudowa nieruchomości,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji, w szczególności zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem wykorzystywanego wyłącznie dla potrzeb działalności pracowni komputerowych,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 3.1.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**



W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki poniesione na zakup sprzętu i wyposażenia nie stanowiących środków trwałych w myśl ustawy o rachunkowości, w tym zakup książek do bibliotek.

## **Oś Priorytetowa 3 Rozwój infrastruktury społecznej**

### **Działanie 3.2. Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i pomocy społecznej**

Do wydatków kwalifikowanych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozdzielnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego okresu trwałości projektu),
- prace budowlane,
- prace montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- koszt adaptacji pomieszczeń na potrzeby osób niepełnosprawnych,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji
- modernizacja i zakup nowej specjalistycznej aparatury i urządzeń medycznych,
- wydatek związany z zakupem karetki sanitarnej,
- wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych ściśle związanych z projektem, w szczególności oprogramowania,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 3.2.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowane**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki poniesione na zakup sprzętu i wyposażenia nie stanowiących środków trwałych w myśl ustawy o rachunkowości.

Wydatki związane z realizacją projektu, w ramach którego przewiduje się świadczenie usług medycznych poza publicznym systemem zdrowia.

## **Oś Priorytetowa 3 Rozwój infrastruktury społecznej**

### **Działanie 3.3. Rozwój infrastruktury kultury**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej,

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej, do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,

- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- koszty konserwacji ruchomych obiektów kulturalnych,
- adaptacja obiektów kulturalnych na potrzeby osób niepełnosprawnych,
- zakup i montaż systemów zabezpieczeń,
- wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych ściśle związanych z projektem, w szczególności oprogramowania,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji - zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem w tym związanych z zapewnieniem bezpiecznego przesyłania danych (musi stanowić element funkcjonowania infrastruktury informatycznej),
- zakup skanera oraz innego sprzętu do digitalizacji zbiorów,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane odpowiednim rozporządzeniem., wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 3.3.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowane**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również krajowego w tym zakresie.

Wydatki poniesione na zakup sprzętu i wyposażenia nie stanowiących środków trwałych w myśl ustawy o rachunkowości, w tym wydatki ponoszone na zakup eksponatów muzealnych.

## **Oś Priorytetowa 4 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego**

### **Działanie 4.1. Rozwój infrastruktury ICT**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,

- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

## **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozzerwalnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- roboty związane z modernizacją, adaptacją, remontem pomieszczeń w zakresie tworzenia szerokopasmowych i bezpiecznych sieci, współdziałających ze szkieletowymi sieciami regionalnymi lub krajowymi,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- nabycie i instalacja środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości), sprzętu i wyposażenia nierozzerwalnie związanego z tworzeniem szerokopasmowych bezpiecznych sieci, współdziałających ze szkieletowymi sieciami regionalnymi lub krajowymi,
- zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem w tym związanych z zapewnieniem bezpiecznego przesyłania danych tzn. zagwarantowanie dostarczenia nieuszkodzonej informacji (musi stanowić element funkcjonowania infrastruktury informatycznej),
- zakup usług informatycznych, w tym opracowania, dostosowania i konfiguracji oprogramowania niezbędnego dla funkcjonowania inwestycji,
- zakup sprzętu telekomunikacyjnego i audiowizualnego niezbędnego dla funkcjonowania inwestycji (np. sprzęt videokonferencyjny, sprzęt niezbędny dla telefonii IP, sprzęt do przeprowadzania prezentacji),
- zakup łącz telekomunikacyjnych dla sieci szkieletowej (w tym instalacja łącz dostępowych do Internetu oraz dzierżawa łącz)
- zakup infrastruktury inteligentnego budynku,
- zakup urządzeń sieci bezprzewodowej (np.: access point-ów, anten, budowa masztów),
- zakup urządzeń do budowy szkieletowej sieci bezprzewodowej,
- zakup urządzeń służących do zarządzania siecią bezprzewodową,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

## **3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

## **4) inne wydatki uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.**

## **Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 4.1.

#### **Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu przewiduje się stosowanie mechanizmu cross-financing, pod warunkiem, że działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane, w szczególności wydatki ponoszone w związku z przeprowadzeniem szkoleń z zakresu wykorzystania narzędzi ICT, tylko w powiązaniu z projektami wymienionymi w Uszczegółowieniu RPO WK-P.

#### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Opłaty za inne usługi informatyczne (np. utworzenie strony www, prowadzenie jej serwisu, uruchomienie obsługi kont poczty elektronicznej, rejestracja i utrzymanie domen), o ile nie są bezpośrednio związane z funkcjonowaniem inwestycji.

### **Oś Priorytetowa 4 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego**

#### **Działanie 4.2. Rozwój usług i aplikacji dla ludności**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

##### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

##### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozdzielnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- roboty związane z modernizacją, adaptacją, remontem pomieszczeń w zakresie tworzenia dostępu, bezpieczeństwa, interoperacyjności, zapobieganiu zagrożeniom, badania i innowacji w zakresie systemów informatycznych, w obszarze e-zdrowia, e-administracji, e-edukacji oraz e-integracji itp,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- nabycie i instalacja środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości), sprzętu i wyposażenia w zakresie systemów informatycznych, w obszarze e-zdrowia, e-administracji, e-edukacji oraz e-integracji itp,
- zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem w tym związanych z zapewnieniem bezpiecznego przesyłania danych (musi stanowić element funkcjonowania infrastruktury informatycznej),
- zakup sprzętu dla potrzeb komputerowej diagnostyki medycznej, związanego z funkcjonowaniem inwestycji i umożliwiającego zdalne świadczenie usług diagnostyki,
- zakup sprzętu do digitalizacji obiektów 2D i 3D, jeżeli jest on niezbędny dla funkcjonowania inwestycji,

- zakup sprzętu telekomunikacyjnego i audiowizualnego niezbędnego dla funkcjonowania inwestycji (np. sprzęt videokonferencyjny, sprzęt niezbędny dla telefonii IP, sprzęt do prowadzenia prezentacji),
- zakup usług informatycznych, w tym opracowania, dostosowania i konfiguracji oprogramowania niezbędnego dla funkcjonowania inwestycji,
- zakup niezbędnych do realizacji projektu dóbr niematerialnych (np. licencje na oprogramowanie),
- zakup istniejących baz danych, niezbędnych dla realizacji projektu,
- zakup usług opracowania bądź adaptacji istniejących komputerowych baz danych,
- zakup usług digitalizacji danych przechowywanych w postaci tradycyjnej,
- zakup usług opracowania i wdrożenia funkcji dostępności oprogramowania wykorzystywanego w inwestycji dla osób niepełnosprawnych,
- zakup łącz dostępowych z operatorami dla sieci szkieletowej,
- zakup infrastruktury inteligentnego budynku,
- zakup urządzeń sieci bezprzewodowej (np.: access point-ów, anten, budowa masztów),
- zakup urządzeń do budowy szkieletowej sieci bezprzewodowej,
- zakup urządzeń służących do zarządzania siecią bezprzewodową,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.**

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 4.2.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing, pod warunkiem, że działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane, w szczególności wydatki ponoszone w związku z przeprowadzeniem szkoleń z zakresu wykorzystania narzędzi ICT, tylko w powiązaniu z projektami wymienionymi w Uszczegółowieniu RPO WK-P,

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Opłaty za inne usługi informatyczne (np. utworzenie strony www, prowadzenie jej serwisu, uruchomienie obsługi kont poczty elektronicznej, rejestracja i utrzymanie domen), o ile nie są bezpośrednio związane z funkcjonowaniem inwestycji.

**Oś Priorytetowa 4 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego**  
**Działanie 4.3. Rozwój komercyjnych e-usług**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie biznes planu,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej,

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- roboty związane z modernizacją, adaptacją, remontem pomieszczeń w zakresie tworzenia dostępu, bezpieczeństwa, interoperacyjności, zapobieganiu zagrożeniom, badania i innowacji w zakresie systemów informatycznych, w obszarze e-handlu, e-kształcenia, e-szkoleń itp.
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- nabycie i instalacja środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości), sprzętu i wyposażenia w zakresie systemów informatycznych, w obszarze e-handlu, e-kształcenia, e-szkoleń itp,
- zakup łącz dostępowych z operatorami dla sieci szkieletowej,
- zakup infrastruktury inteligentnego budynku,
- zakup urządzeń sieci bezprzewodowej (np.: access point-ów, anten, budowa masztów),
- zakup urządzeń do budowy szkieletowej sieci bezprzewodowej,
- zakup urządzeń służących do zarządzania siecią bezprzewodową,
- zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem niezbędnego do prowadzenia działalności związanej ze świadczeniem e-Usług oraz umożliwieniem e-Pracy,
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytycznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- zakup usług informatycznych, w tym opracowania, dostosowania i konfiguracji oprogramowania niezbędnego dla funkcjonowania inwestycji,
- zakup niezbędnych do realizacji projektu dóbr niematerialnych (np. licencje na oprogramowanie),
- zakup usług opracowania i wdrożenia funkcji dostępności oprogramowania wykorzystywanego w inwestycji dla osób niepełnosprawnych,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceńbiorczy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,

- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

#### **Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 4.3.

#### **Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing, pod warunkiem, że działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane, w szczególności wydatki ponoszone w związku z przeprowadzeniem szkoleń z zakresu wykorzystania narzędzi ICT, tylko w powiązaniu z projektami wymienionymi w Uszczegółowieniu RPO WK-P.

#### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Opłaty za inne usługi informatyczne (np. utworzenie strony www, prowadzenie jej serwisu, uruchomienie obsługi kont poczty elektronicznej, rejestracja i utrzymanie domen), o ile nie są bezpośrednio związane z funkcjonowaniem inwestycji.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 5 Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw**

### **Działanie 5.1. Rozwój instytucji otoczenia biznesu**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie biznes planu,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatek związany z adaptacją (remontem, modernizacją itp.), która to adaptacja nie prowadzi do zwiększenia liczby obiektów infrastrukturalnych i jednocześnie nie przekracza 70% wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu.
- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozzerwalnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- wydatek związany z nabyciem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozzerwalnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem



z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytocznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,

- wydatki związane z amortyzacją sprzętu wykorzystywanego do realizacji projektu,
- wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych, ściśle powiązanych z projektem, (w tym koszty uzyskania i utrzymania certyfikatu jakości przez IOB) pod warunkiem, że:
  - a) wartości te są wykorzystywane wyłącznie w IOB lub konsorcjum otrzymującym pomoc,
  - b) wartości te zostały nabyte od osoby trzeciej na warunkach rynkowych,
  - c) kwota tych wydatków nie przekracza 50% łącznej kwoty wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane ze świadczeniem przez IOB usług na rzecz przedsiębiorców (wydatki na nabycie usług doradczych służących zwiększeniu zdolności do świadczenia usług dla przedsiębiorców)
- wydatki związane z kosztami administracji i zarządzania funduszami pożyczkowymi i poręczeniowymi,
- wniesienie do funduszu kapitału służącego udzieleniu pożyczek (fundusz pożyczkowy) lub poręczeń (fundusz poręczeniowy),
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 5.1.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing, pod warunkiem, że działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane, w szczególności zakup usług doradczych na:

- a) zarządzanie IOB,
- b) strategii marketingowej dla usług IOB
- d) rozwoju oferty usługowej i tworzenia standardów usług,
- e) uzyskanie lub odnowienie przez IOB odpowiedniego certyfikatu jakości.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Koszty bieżącej działalności

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 5 Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw**

### **Działanie 5.2. Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw**

#### **Działanie 5.2.1. Wsparcie inwestycji mikroprzedsiębiorstw**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

##### **1) prace przygotowawcze (wydatki na zakup usług świadczonych przez zewnętrznych doradców, a związanych z przygotowaniem inwestycji) :**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie biznes planu,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

##### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej, do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozzerwalnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozzerwalnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- zakup specjalistycznych środków transportu wyszczególnionych w rodzaju 743 oraz podgrupie 76 Klasyfikacji Środków Trwałych (Rozporządzenie RM w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych z 1999r., Dz. U. nr 112, poz. 1317), pod warunkiem, że wnioskodawca nie prowadzi działalności w sektorze transportu i zagwarantuje, iż zakupiony środek transportu będzie służył wyłącznie do realizacji celu określonego w projekcie.

Samochody specjalne – obejmuje samochody sanitarne, w tym karetki reanimacyjne oraz pojazdy samochodowe, które ze względu na swą konstrukcję przeznaczone są do wykonywania innych prac niż przewóz ładunków i osób, jak np.:

- a) pojazdy mechaniczne służby miejskiej i drogowej, pożarnicze, samochody gaśnicze, piaskarki, polewaczko-zmywarki, asenizacyjne, pługi odśnieżne,
- b) pojazdy stanowiące objazdowe punkty usługowe, warsztaty ruchome, pogotowia techniczne,
- c) c) pojazdy załadowczo-wyładowcze - dźwigi samochodowe, pompy, sprężarki,
- d) d) pojazdy mechaniczne - agregaty, do prowadzenia działalności operatywnej, np. radiostacje, wozy transmisyjne, operatorskie, filmowe, wiertnicze wraz z pomieszczeniami biurowo-mieszkalnymi.

Do podgrupy 76 Pozostały tabor bezszynowy zaliczamy:

- e) 760 Wózki jezdniowe z pomostem stałym o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)
  - f) 761 Wózki jezdniowe podnośnikowe z nisko podnoszoną platformą o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)
  - g) 762 Wózki jezdniowe podnośnikowe, mechaniczne, wysokiego podnoszenia (widłowe) o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)
  - h) 763 Wózki jezdniowe podnośnikowe, mechaniczne, wysokiego podnoszenia (widłowe) o napędzie spalinowym
  - i) 764 Wózki jezdniowe transportowe ze stałą platformą i żurawiem o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)
  - f) 768 Inne wózki jezdniowe
- koszty adaptacji pomieszczeń do specyficznych wymogów technicznych dla danego rodzaju działalności;
  - zakup wartości niematerialnych i prawnych ściśle powiązanych z projektem;
  - wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytycznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
  - amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, o ile zakup środka trwałego bądź wartości niematerialnych i prawnych nie został sfinansowany ze środków publicznych (w tym dotacji krajowej bądź wspólnotowej); ich wykorzystanie jest niezbędne do prawidłowej realizacji projektu, a odpisy amortyzacyjne odnoszą się wyłącznie do okresu realizacji projektu i są dokonywane w oparciu o obowiązujące zasady wynikające z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
  - wydatki związane z przeprowadzeniem audytu certyfikującego, badań i testów oraz innych usług nie będących doradztwem, a także inne wydatki związane z uzyskaniem lub odnowieniem przez przedsiębiorcę odpowiedniego certyfikatu systemu zarządzania lub certyfikatu zgodności bądź wydanie deklaracji zgodności producenta, tylko w przypadku gdy projekt obejmuje szerszy zakres,
  - wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
  - wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
  - wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.
  - wydatki na zakup infrastruktury telekomunikacyjnej,
  - wydatki na druk materiałów dotyczących promocji turystycznej (ściśle związane z realizacją projektu) oraz ich rozpowszechnianie,
  - wydatki na remonty, naprawy lub adaptację pomieszczeń w zakresie niezbędnym do realizacji projektu,

- zakup i instalacja oznakowania oraz elementów małej infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do tworzenia i rozbudowy ścieżek i szlaków pieszych, rowerowych, konnych, tras turystycznych,
- materiały informacyjne i promocyjne związane z funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 5.2.1.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki związane z zakupem środków transportu, których nie obejmuje lista podana w wydatkach kwalifikowanych.

Wydatki poniesione na otrzymanie patentów.

Wydatki związane z utworzeniem strony internetowej.

Wydatki ponoszone przez mikroprzedsiębiorstwa realizujące projekty:

- z branży uzdrowiskowej,
- projekty polegające na wdrażaniu ICT w mikroprzedsiębiorstwach oraz zapewniające szeroki dostęp i wykorzystanie technik ICT
- wydatki ponoszone w ramach projektów mikroprzedsiębiorstw ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 5 Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw**

### **Działanie 5.2. Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw**

#### **Działanie 5.2.2. Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze(wydatki na zakup usług świadczonych przez zewnętrznych doradców, a związanych z przygotowaniem inwestycji):**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie biznes planu,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej, do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozdzielnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- zakup specjalistycznych środków transportu wyszczególnionych w rodzaju 743 oraz podgrupie 76 Klasyfikacji Środków Trwałych (Rozporządzenie RM w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych z 1999r., Dz. U. nr 112, poz. 1317), pod warunkiem, że wnioskodawca nie prowadzi działalności w sektorze transportu i zagwarantuje, iż zakupiony środek transportu będzie służył wyłącznie do realizacji celu określonego w projekcie.

Samochody specjalne – obejmuje samochody sanitarne, w tym karetki reanimacyjne oraz pojazdy samochodowe, które ze względu na swą konstrukcję przeznaczone są do wykonywania innych prac niż przewóz ładunków i osób, jak np.:

- a) pojazdy mechaniczne służby miejskiej i drogowej, pożarnicze, samochody gaśnicze, piaskarki, polewaczko-zmywarki, asenizacyjne, pługi odśnieżne,
- b) pojazdy stanowiące objazdowe punkty usługowe, warsztaty ruchome, pogotowia techniczne,
- c) pojazdy załadowczo-wyładowcze - dźwigi samochodowe, pompy, sprężarki,
- d) pojazdy mechaniczne - agregaty, do prowadzenia działalności operatywnej, np. radiostacje, wozy transmisyjne, operatorskie, filmowe, wiertnicze wraz z pomieszczeniami biurowo-mieszkalnymi.

Do podgrupy 76 Pozostały tabor bezszynowy zaliczamy:

- a) 760 Wózki jezdniowe z pomostem stałym o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)

- b) 761 Wózki jezdniowe podnośnikowe z nisko podnoszoną platformą o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)
- c) 762 Wózki jezdniowe podnośnikowe, mechaniczne, wysokiego podnoszenia (widłowe) o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)
- d) 763 Wózki jezdniowe podnośnikowe, mechaniczne, wysokiego podnoszenia (widłowe) o napędzie spalinowym
- e) 764 Wózki jezdniowe transportowe ze stałą platformą i żurawiem o napędzie elektrycznym (akumulatorowe)
- f) 768 Inne wózki jezdniowe
  - wydatki związane z adaptacją pomieszczeń do specyficznych wymogów technicznych dla danego rodzaju działalności;
  - zakup wartości niematerialnych i prawnych;
  - wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytocznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
  - amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, o ile zakup środka trwałego bądź wartości niematerialnych i prawnych nie został sfinansowany ze środków publicznych (w tym dotacji krajowej bądź wspólnotowej); ich wykorzystanie jest niezbędne do prawidłowej realizacji projektu, a odpisy amortyzacyjne odnoszą się wyłącznie do okresu realizacji projektu i są dokonywane w oparciu o obowiązujące zasady wynikające z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
  - wydatki związane z przeprowadzeniem audytu certyfikującego, badań i testów oraz innych usług nie będących doradztwem, a także inne wydatki związane z uzyskaniem lub odnowieniem przez przedsiębiorcę odpowiedniego certyfikatu systemu zarządzania lub certyfikatu zgodności bądź wydanie deklaracji zgodności producenta, tylko w przypadku gdy projekt obejmuje szerszy zakres,
  - wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
  - wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
  - wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.
  - wydatki na zakup infrastruktury telekomunikacyjnej,
  - wydatki na druk materiałów dotyczących promocji turystycznej (ściśle związane z realizacją projektu) oraz ich rozpowszechnianie,
  - wydatki na remonty, naprawy lub adaptację pomieszczeń w zakresie niezbędnym do realizacji projektu,
  - zakup i instalacja oznakowania oraz elementów małej infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do tworzenia i rozbudowy ścieżek i szlaków pieszych, rowerowych, konnych, tras turystycznych,
  - materiały informacyjne i promocyjne związane z funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej,
  - wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
  - wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,

- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

#### **Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 5.2.2.

#### **Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

#### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki związane z zakupem środków transportu, których nie obejmuje lista podana w wydatkach kwalifikowanych.

Wydatki poniesione na otrzymanie patentów.

Wydatki związane z utworzeniem strony internetowej.

Wydatki ponoszone przez przedsiębiorstwa realizujące projekty:

- z branży uzdrowiskowej,
- projekty polegające na wdrażaniu ICT w przedsiębiorstwach oraz zapewniające szeroki dostęp i wykorzystanie technik ICT dla przedsiębiorstw,
- wydatki ponoszone w ramach projektów przedsiębiorstw ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 5 Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw**

### **Działanie 5.3. Wspieranie przedsiębiorstw w zakresie dostosowania do wymogów ochrony środowiska**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

#### **1) prace przygotowawcze (wydatki na zakup usług świadczonych przez zewnętrznych doradców, a związanych z przygotowaniem inwestycji):**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie biznes planu,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozzerwalnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozzerwalnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji - wydatki związane z adaptacją pomieszczeń do specyficznych wymogów technicznych dla danego rodzaju działalności;
- zakup wartości niematerialnych i prawnych ściśle powiązanych z projektem;
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytocznych ogólnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, o ile zakup środka trwałego bądź wartości niematerialnych i prawnych nie został sfinansowany ze środków publicznych (w tym dotacji krajowej bądź wspólnotowej); ich wykorzystanie jest niezbędne do prawidłowej realizacji projektu, a odpisy amortyzacyjne odnoszą się wyłącznie do okresu realizacji projektu i są dokonywane w oparciu o obowiązujące zasady wynikające z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- wydatki związane z wdrożeniem systemu zarządzania środowiskiem,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 5.3.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

**Oś Priorytetowa 5 Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw**

**Działanie 5.4. Wzmocnienie potencjału sektora badań i rozwoju technologii**



Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

**1) prace przygotowawcze (wydatki na zakup usług świadczonych przez zewnętrznych doradców, a związanych z przygotowaniem inwestycji):**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie biznes planu,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej, do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozdzielnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace wykończeniowe,
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- wydatki związane z kosztem używania sprzętu i aparatury w zakresie i przez okres ich używania na potrzeby projektu badawczego, przy czym jeżeli nie są one wykorzystywane na potrzeby projektu badawczego przez ich całkowity okres użytkowania, do wydatków kwalifikowalnych zalicza się wyłącznie koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu badawczego, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości,
- wydatki dotyczące adaptacji pomieszczeń do specyficznych wymogów technicznych dla danego rodzaju działalności;
- zakup wartości niematerialnych i prawnych, ściśle związanych z projektem;
- amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, o ile zakup środka trwałego bądź wartości niematerialnych i prawnych nie został sfinansowany ze środków publicznych (w tym dotacji krajowej bądź wspólnotowej); ich wykorzystanie jest niezbędne do prawidłowej realizacji projektu, a odpisy amortyzacyjne odnoszą się wyłącznie do okresu realizacji projektu i są dokonywane w oparciu o obowiązujące zasady wynikające z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- wydatki związane z kosztami materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszonych bezpośrednio w wyniku realizowania działalności badawczej,

- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 5.4.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu przewiduje się stosowanie mechanizmu cross-financing, pod warunkiem, że działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane, w tym wydatki dotyczące zakupu zewnętrznych usług doradczych w zakresie wdrożeń, transferu technologii oraz obsługi nowych procesów, wydatki poniesione w związku z prowadzeniem doradztwa dla kadr zarządzających i pracowników wspieranych instytucji – w tym m.in. koszty wynagrodzenia ekspertów (wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i inne obowiązkowe narzuty na wynagrodzenia), tylko w powiązaniu z projektem inwestycyjnym; maksymalnie 10% kosztów kwalifikowanych.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

## **Oś Priorytetowa 5 Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw**

### **Działanie 5. 5. Promocja i rozwój markowych produktów**

Do wydatków kwalifikowanych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,

**2) prace związane z realizacją projektu:**

- wydatki związane z organizacją wyjazdu na targi i misje,
- wydatki związane z organizacją spotkań informacyjnych w przypadku wyjazdów grup przedsiębiorców na targi i misje,
- wydatki związane z organizacją przedsięwzięć promujących markę województwa kujawsko-pomorskiego,
- wydatek udziału w krajowych (pod warunkiem, że mają charakter międzynarodowy) i międzynarodowych imprezach gospodarczych:
- wydatek związany z wynajęciem powierzchni wystawienniczej, zabudowy stoiska, wstępu na teren targów lub wystaw;

- wydatki związane z obsługą techniczną przedsięwzięć promujących markę województwa kujawsko-pomorskiego,
- transport eksponatów (wraz z ubezpieczeniem i odprawą celną) w związku z udziałem w targach i wystawach;
- wpis do katalogu targowego i opłata rejestracyjna;
- przygotowanie i druk materiałów promocyjnych w związku z udziałem w imprezie;
- wydatki związane z przygotowaniem broszur, katalogów, folderów reklamowych firmy zawierających ofertę handlową,
- wydatki związane z przygotowaniem filmów promocyjnych dotyczących produktu markowego firmy,
- wydatki związane z przygotowaniem i publikacją wydawnictwa fonograficznego,
- wydatki związane z przygotowaniem prezentacji multimedialnych dotyczących promocji produktu markowego,
- wydatki związane z przygotowaniem oferty firmy w postaci materiałów testowych (próbek) rozdawanych podczas imprezy targowo-wystawienniczej potencjalnym partnerom handlowym,
- wydatki dotyczące transportu i zakwaterowania przedstawicieli przedsiębiorców uczestniczących w imprezach oraz przedstawicieli beneficjentów, którzy organizują misję,
- koszt obsługi technicznej (np: wynajęcie sali, tłumacze, oprawa multimedialna);
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 5.5.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

## **Oś Priorytetowa 5 Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw**

### **Działanie 5.6. Kompleksowe uzbrojenie terenów pod inwestycje**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**1) prace przygotowawcze (wydatki na zakup usług świadczonych przez zewnętrznych doradców, a związanych z przygotowaniem inwestycji):**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności/biznes planu,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno- użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

## **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej, do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe, (budowa dróg wewnętrznych),
- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- przebudowa infrastruktury kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych),
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

## **3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

## **4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

### **Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym beneficjentom projektów kluczowych.

### **Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

## **Oś Priorytetowa 6 Wsparcie rozwoju turystyki**

### **Działanie 6.1. Rozwój usług turystycznych w oparciu o zasoby przyrodnicze**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

#### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej

#### **2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace instalacyjne,
- prace wykończeniowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji
- pokrycie kosztów amortyzacji środków trwałych w zakresie i przez okres ich używania na potrzeby projektu objętego wsparciem, o ile środki te nie zostały nabyte lub wytworzone w ramach projektu,
- wydatki na remonty, naprawy lub adaptację obiektów turystycznych w zakresie niezbędnym do realizacji projektu,
- zakup i instalacja oznakowania oraz elementów małej infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do tworzenia i rozbudowy ścieżek i szlaków pieszych, rowerowych, konnych, tras turystycznych,
- wydatki na druk materiałów dotyczących promocji turystycznej (ściśle związane z przedmiotem projektu) oraz ich rozpowszechnianie,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym, wydatek związany z nadzorem konserwatora przyrody,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

#### **3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,

- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W działaniu nie przewiduje się wspierania projektów objętych pomocą publiczną.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

## **Oś Priorytetowa 6 Wsparcie rozwoju turystyki**

### **Działanie 6.2. Rozwój usług turystycznych i uzdrowiskowych**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

**1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności/biznes planu,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej

**2) prace inwestycyjne oraz związane z procesem inwestycyjnym:**

- zakup nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu,
- zakup nieruchomości zabudowanych, do wysokości 50% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu, ,
- wydatek związany z dzierżawą pomieszczeń/budynków/gruntów nierozdzielnie związanych z realizacją projektu w okresie jego rzeczowej realizacji (konieczność zapewnienia 5-letniego lub 3-letniego okresu trwałości w umowie),
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace instalacyjne,
- prace wykończeniowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą) ,
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji,
- wydatek części raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowanego pod warunkiem, że umowa leasingu zawiera opcję nabycia aktywów będących jej przedmiotem z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w Wytycznych ogólnych dotyczących

kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,

- wydatki na zakup infrastruktury telekomunikacyjnej,
- wydatki na druk materiałów dotyczących promocji turystycznej (ściśle związane z realizacją projektu) oraz ich rozpowszechnianie,
- pokrycie kosztów amortyzacji środków trwałych (w tym budynków) w zakresie i przez okres ich używania na potrzeby projektu objętego wsparciem, o ile środki te nie zostały nabyte lub wytworzone w ramach projektu,
- wydatki na remonty, naprawy lub adaptację pomieszczeń w zakresie niezbędnym do realizacji projektu,
- zakup i instalacja oznakowania oraz elementów małej infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do tworzenia i rozbudowy ścieżek i szlaków pieszych, rowerowych, konnych, tras turystycznych,
- materiały informacyjne i promocyjne związane z funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej,
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego ,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne koszty**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 6.2.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu nie przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatkami niekwalifikującymi się w ramach umowy leasingu są:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki inne niż rata związana ze spłatą kapitału dobra leasingowanego.

## **Oś Priorytetowa 7 Wsparcie przemian w miastach i na obszarach wymagających odnowy**

## **Działanie 7.1. Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

### **2) prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,
- prace budowlano-montażowe,
- prace instalacyjne,
- prace wykończeniowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- prace rozbiórkowe,
- prace wyburzeniowe,
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych)
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji - zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (musi być niezbędnym elementem dla funkcjonowania infrastruktury informatycznej)
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

### **3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,



- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

#### **Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 7.1.

#### **Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing, pod warunkiem, że działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane.

#### **Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Wydatki związane z przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Budowa nowych budynków mieszkalnych, w tym przygotowanie terenu pod budowę budynków mieszkalnych oraz zakup nieruchomości dla celów budownictwa mieszkaniowego, Roboty budowlane w indywidualnych mieszkaniach.

Podłączenie do sieci kanalizacyjnych lub wodociągowych indywidualnych użytkowników; np. w przypadku budowy kanalizacji sanitarnej niekwalifikowany jest koszt przyłącza od studzienki do budynku; w przypadku sieci wodociągowej niekwalifikowany jest koszt podłączenia od głównego kolektora do budynku.

### **Oś Priorytetowa 7 Wsparcie przemian w miastach i na obszarach wymagających odnowy**

#### **Działanie 7.2. Adaptacja do nowych funkcji społeczno-gospodarczych terenów poprzemysłowych i powojсковych**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

##### **1) prace przygotowawcze:**

- przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań niezbędnych do realizacji projektu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie studium wykonalności,
- przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
- przygotowanie dokumentacji przetargowej wraz z kosztem przygotowania przetargu,

##### **2) prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym:**

- wydatki związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki związane z nabyciem nieruchomości zabudowanej do wysokości 50 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- prace geodezyjne,
- prace ziemne,

- prace budowlano-montażowe, w tym specjalistyczne dotyczące usuwania materiałów niebezpiecznych,
- prace instalacyjne,
- prace wykończeniowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- prace rozbiórkowe,
- prace wyburzeniowe,
- przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją (w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych i przejazdów kolejowych)
- wydatek związany z nabyciem, wytworzeniem oraz instalacją środków trwałych (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) nierozdzielnie związanych z funkcjonowaniem inwestycji
- zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (musi być niezbędnym elementem dla funkcjonowania infrastruktury informatycznej),
- wydatki związane z nadzorem inwestorskim i/lub nadzorem autorskim, jeżeli wynika to z przepisów „Prawa budowlanego”,
- wydatki związane z nadzorem konserwatorskim/archeologicznym,
- wydatki związane z wynajęciem instytucji zewnętrznych, którym zlecono zarządzanie projektem pod warunkiem, że pełnią one funkcje nadzoru inwestorskiego,
- wydatki osobowe i bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- wydatki na informację i promocję projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.

**3) wydatki niezbędne do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu:**

- wydatki związane z zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie projektu,
- wydatki związane z otwarciem i prowadzeniem odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu,
- wydatki związane z przeprowadzeniem audytu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

**4) inne wydatki,** uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.

**Kwalifikowalność projektów objętych pomocą publiczną**

W przypadku wystąpienia wsparcia podlegającego pomocy publicznej będzie ono regulowane właściwym rozporządzeniem, wskazanym w ogłoszeniu o konkursie dla projektów realizowanych w ramach działania 7.2.

**Kwalifikowalność wydatków w ramach mechanizmu cross-financing**

W działaniu przewiduje się stosowania mechanizmu cross-financing, pod warunkiem, że działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane.

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

Wszelkie wydatki niekwalifikowane, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego jak również wytycznych krajowych w tym zakresie.

Budowa nowych budynków mieszkalnych, w tym przygotowanie terenu pod budowę pod budowę nowych budynków mieszkalnych oraz zakup nieruchomości dla celów budownictwa mieszkaniowego.

Roboty budowlane w indywidualnych mieszkaniach.

Podłączenie do sieci kanalizacyjnych lub wodociągowych indywidualnych użytkowników; np. w przypadku budowy kanalizacji sanitarnej niekwalifikowany jest koszt przyłącza od studzienki do budynku; w przypadku sieci wodociągowej niekwalifikowany jest koszt podłączenia od głównego kolektora do budynku.

## **Oś Priorytetowa 8 Pomoc techniczna**

### **Działanie 8.1. Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania RPO**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**Za kwalifikowane uznaje się:**

#### **1) wydatki osobowe**

- wydatki związane z rekrutacją,
- oddelegowanie pracowników,
- organizacja staży i wyjazdów studyjnych,
- przygotowywanie i przeprowadzenie szkoleń,
- koszty delegacji służbowych ( przejazdów, wyżywienia, noclegów),
- koszty osobowe, elementy wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w programowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę, certyfikację, audyt i kontrolę oraz promocję i informację RPO WKP,
  - płaca zasadnicza,
  - dodatek funkcyjny,
  - inne dodatki wynikające z regulaminu wynagrodzeń Urzędu Marszałkowskiego,
  - składka na Fundusz Pracy,
  - składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
  - nagrody i premie przewidziane w regulaminie wynagrodzeń Urzędu Marszałkowskiego,
  - wynagrodzenie chorobowe płacone przez pracodawcę,
  - ekwiwalent za urlop,
  - dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze pozaubezpieczeniowe płacone przez pracodawcę <sup>1</sup>,
- zakup usług szkoleniowych i dydaktycznych (w tym podyplomowych, studiów trzeciego stopnia oraz kursów językowych),

#### **2) wydatki dotyczące wsparcia instytucji**

- archiwizacja i usługi związane z archiwizacją dokumentów,
- opracowanie ekspertyz i analiz,
- opracowanie studiów i koncepcji,
- przeprowadzenie badań opinii publicznej,
- wydatki związane z przeprowadzaniem procesu ewaluacji dla RPO WK-P,
- koszty przeprowadzenia kontroli (w tym projektów na miejscu),
- kompleksowa organizacja spotkań w tym koszty organizacji posiedzeń Komitetów Monitorujących, Komisji Konkursowej,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie specyfikacji przetargowej, przeprowadzenie przetargu,
- tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,
- wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne, w tym koszty usług doradczych przy tworzeniu dokumentacji technicznej na potrzeby realizacji projektów kluczowych

<sup>1</sup> Zgodnie z art. 62 ustawy z 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (dz. U. nr 170 poz. 1218 z późn. zm.).

znajdujących się w Indykatorywnym Wykazie Projektów Indywidualnych w ramach RPO WKP,

- wydatek związany z kosztami dojazdów ekspertów biorących udział w pracach komisji merytorycznych powołanych w celu wsparcia procesu wdrażania RPO,
- koszty szkoleń ekspertów i innych osób zewnętrznych zaangażowanych w proces oceny projektów;
- wsparcie procesu wymiany doświadczeń pomiędzy jednostkami uczestniczącymi przy wdrażaniu RPO, w tym koszty organizacji spotkań organizowanych w tym zakresie,
- uruchomienie i działalność punktów informacyjnych w ramach promocji i informacji realizacji celów NSRO, w szczególności RPO,
- koszty wyżywienia, zakwaterowanie i dojazdów ekspertów zatrudnionych w pracach Komisji Konkursowych oraz członków Komitetu Monitorującego ponoszone w związku z wdrażaniem RPO
- zakup, najem, opracowanie, druk, powielanie, publikacja i dystrybucja materiałów dydaktycznych,
- zakup i prenumerata prasy i innych publikacji,
- wydatki związane z prowadzeniem rachunku bankowego,
- wydatki bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów.

### **3) wydatki związane z wyposażeniem, adaptacja pomieszczeń, sprzętem informatycznym**

- adaptacja, budowa i rozbudowa pomieszczeń biurowych i konferencyjnych,
- roboty dodatkowe (zgodnie z warunkami określonymi przez Instytucję Zarządzającą),
- w przypadku zakupu pomieszczeń biurowych koszt amortyzacji w okresie realizacji RPO WKP proporcjonalnie do wykorzystania pomieszczeń na potrzeby realizacji zadań z zakresu instrumentów strukturalnych,
- najem, leasing i utrzymanie pomieszczeń biurowych,
- przygotowanie i rozbudowa lokalnego systemu informatycznego, w tym monitoringu i kontroli,
- koszty wdrożenia elektronicznego systemu wymiany informacji z Komisją Europejską,
- roboty budowlane oraz projektowe,
- utrzymanie systemu informatycznego,
- wynajęcie sal, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia,
- zakup i instalacja oprogramowania i zakup licencji,
- zakup lub leasing i eksploatacja sprzętu informatycznego, komputerowego, teleinformatycznego, telekomunikacyjnego, audiowizualnego,
- zakup materiałów oraz wyposażenia biurowego,
- zakup materiałów niezbędnych do realizacji RPO WKP,
- zakup usług telekomunikacyjnych, w tym zakup telefonów komórkowych i opłaty abonamentowe (w tym Internet bezprzewodowy),
- wydatki związane ze zbieraniem, gromadzeniem przetwarzaniem i analizowaniem danych,
- wydatki związane ze zwiększeniem liczby użytkowników sieci komputerowych,
- zakup lub leasing środków trwałych (z wyłączeniem samochodów),
- leasing operacyjny samochodów,
- ubezpieczenie samochodów służbowych,
- wynajem środków transportu,
- niezbędne naprawy środków transportu,
- konserwacja i utrzymanie sprzętu i wyposażenia,
- opłata abonamentowa RTV,

**4) inne wydatki, uznane przez Instytucję Zarządzającą, za niezbędne dla realizacji projektu.**

**Wydatki niekwalifikowalne w ramach działania**

**1) wydatki osobowe**

- następujące składniki wynagrodzeń:
  - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
  - składki na PFRON,
  - odprawy emerytalno-rentowe,
  - nagrody jubileuszowe,
  - wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, gdy dotyczy to nieobecności dłuższej niż 33 dni,
  - zasiłki finansowane z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
- wydatki dotyczące badań okresowych,
- wydatki dotyczące badań wstępnych,
- bony żywieniowe dla pracowników,
- dopłata do okularów,
- wydatki dotyczące usług zdrowotnych,

**2) wydatki dotyczące wsparcia inwestycji**

- opłaty i koszty sądowe z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskiwaniem kwot nienależnie wypłaconych do akceptacji IZ,
- wydatki na ulepszenie środków transportu,
- wydatki na bieżącą działalność instytucji, jeśli ponoszone są niezależnie od zadań związanych z wdrażaniem instrumentów strukturalnych w tym w szczególności:
  - elektroniczna ewidencja wejść i wyjść pracowników,
  - konserwacja sprzętu i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby całej instytucji niezależnie od funkcjonowania jednostki odpowiedzialnej za realizację instrumentów strukturalnych,
  - ochrona budynku,

**3) pozostałe wydatki**

- wydatek poniesiony na środek trwały, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu,
- koszt podatku VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe Ustawę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. (Dz.U. Nr 54 poz. 535 z późn. zm.),
- zakup środków transportu,
- niekwalifikowane są również wydatki, które nie wiążą się bezpośrednio z realizacją instrumentów strukturalnych.

**Oś Priorytetowa 8 Pomoc techniczna**

**Działanie 8.2. Działania informacyjne i promocyjne**

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku wyłonienia projektu do dofinansowania, mogą zostać zaliczone wydatki wymienione poniżej, które jednocześnie będą zgodne z zasadami określonymi w Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .

**Za kwalifikowane uznaje się:**

- wydatki dotyczące przejazdu, wyżywienia, zakwaterowania pracowników biorących udział w szkoleniach dla beneficjentów końcowych oraz ostatecznych odbiorców (beneficjentów) i wydarzeń promocyjnych,
- wydatki bezosobowe na wykonanie zadań związanych z realizacją projektu (w tym prowadzenie projektu), dotyczące pracownika/-ów lub zleceniobiorcy/-ów,
- budowa, modyfikacja, rozwój i utrzymanie portali i stron internetowych,
- wydatki dotyczące tłumaczeń,
- hosting i utrzymanie domen oraz ich promocja,
- kampanie promujące działania z zakresu NSRO, w szczególności RPO WK-P, nabycie praw autorskich,
- obsługa administracyjno-biurowa operacji związanych z komunikacją i promocją,
- kompleksowa organizacja warsztatów, seminariów i konferencji w zakresie przygotowania i realizacji projektów finansowanych w ramach RPO WK-P,
- prezentacja i promocja najlepszych praktyk i najlepszych projektów,
- stworzenie systemu wizualizacji i logo RPO WK-P,
- promocja portali i stron internetowych,
- przygotowanie, modyfikacja i uaktualnianie planu działań promocyjnych i informacyjnych,
- wydatki dotyczące biuletynów, publikacji prasowych i w mediach elektronicznych dotyczących realizacji celów NSRO, ze szczególnym uwzględnieniem RPO,
- przygotowanie prezentacji,
- realizacja działań informacyjno-promocyjnych dotyczących realizacji celów NSRO, ze szczególnym uwzględnieniem RPO,
- realizacja i uczestnictwo w programach i audycjach telewizyjnych i radiowych,
- uruchomienie i utrzymanie infolinii i serwisów informacyjnych w ramach promocji i informacji realizacji celów NSRO, w tym RPO,
- zakup, opracowanie, druk, powielanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych dotyczących realizacji celów NSRO, ze szczególnym uwzględnieniem RPO,
- inicjatywy dotyczące tworzenia sieci wymiany informacji o zasięgu ponadlokalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym, w celu wymiany doświadczeń i propagowania dobrych wzorów;
- współpraca z mediami w zakresie promowania i informowania o interwencji funduszy europejskich w województwie (np. audycje TV i radiowe, artykuły sponsorowane, wkładki prasowe i konferencje prasowe);
- **inne wydatki**, uznane przez Instytucję Zarządzającą, na wniosek beneficjenta, za niezbędne dla realizacji projektu.